

GENERALINIO ADVOKATO

L. A. GEELHOED IŠVADA,

pateikta 2005 m. kovo 10 d.¹

I — Įžanga

1. Šioje byloje Europos Bendrijų Komisija prašo pripažinti, jog dėl to, kad Danijos valdžios institucijos nepervedė Komisijai 140 409,60 DKK sumos bei nuo 1999 m. gruodžio 20 d. skaičiuojamų atitinkamų delspinigių, Danijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Bendrijos teisę, o būtent pagal EB 10 straipsnį ir 1994 m. spalio 31 d. Tarybos sprendimo 94/728/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (toliau – 1994 m. Sprendimas dėl nuosavų išteklių)² 2 ir 8 straipsnius.

2. Už šio iš pažiūros techninio ginčo slypi esminis nuomonių išsiskyrimas dėl to, koks yra pagal 1994 m. Sprendimą dėl nuosavų išteklių valstybėms narėms tenkančių pareigų pobūdis ir kokia yra tokių pareigų apimtis. Dėl šios priežasties, palaikydamos Danijos

Karalystės reikalavimus, į bylą įstojo daug kitų valstybių narių – Nyderlandų Karalystė, Vokietijos Federacinė Respublika, Belgijos Karalystė, Portugalijos Respublika, Švedijos Karalystė ir Italijos Respublika.

3. Komisijos ir Danijos Karalystės bei jos reikalavimus palaikančių valstybių narių nuomonių skirtumai kyla platesniame EB sutarties antraštinės dalies „Finansinės nuostatos“ (EB 268–280 straipsniai), kaip jos taikomos nuo 1988 m. priėmus vadinamąjį „J. Delorso triptiką“, kontekste. Šiuo „triptiku“ buvo išspręsti bendrai biudžetą priimančių institucijų, Tarybos ir Europos Parlamento, nesutarimai dėl Bendrijų biudžeto apimties ir struktūros, kurių nuo 1979 m. iki 1987 m. iškildavo beveik kasmet. Apibūdinamas teisinį pagrindą aš ypatingą dėmesį skirsiu šiam platesniam kontekstui, nes tai yra svarbu vertinant įvairius šioje byloje keliamus teisės klausimus.

¹ — Originalo kalba: olandų.

² — OL L 293, p. 9.

II — Bendras kontekstas ir teisinis pagrindas

A — Nuosavi ištekliai

4. Dėl įvairių priežasčių nuo 1979 m. Bendrijos metinio biudžeto sudarymo procedūra tapo vis sudėtingesnė. Pirmiausia dėl Graikijos, Ispanijos ir Portugalijos įstojimo vis labiau buvo akcentuojami gerovės lygio Europos Bendrijoje skirtumai. Buvo nuogąstaujama, kad sukūrus siūlomą vidaus rinką dar labiau išryškės šie skirtumai. Ši aplinkybė iš esmės iškėlė politinį klausimą dėl didesnio Bendrijos indėlio mažiau išsivysčiusiems regionams. Antra, šiuo laikotarpiu buvo vis sunkiau kontroliuoti privalomąsias išlaidas žemės ūkio garantijoms. Šių išlaidų poreikis iš jau ir taip pernelyg apkrauto Bendrijos biudžeto padidėjo daugiau nei 70 %. Trečia, dėl grėsmės, jog privalomosios Bendrijos išlaidos ištums neprivalomąsias, kurių atžvilgiu pagal EB 272 straipsnyje įtvirtintą bendro biudžeto priėmimo procedūrą Europos Parlamentas turi specialių įgaliojimų, Taryba ir Parlamentas atsidūrė beveik visiškoje aklavietėje.

5. Siekiant išeiti iš šios aklavietės, 1987 m. vasario mėn. Komisija pateikė pasiūlymų paketą dėl radikalių pasikeitimų Bendrijos

viešuosiuose finansuose (vadinamąjį „J. Delorso triptiką“). 1988 m. vasario mėn. Europos Vadovų Taryboje pavyko priimti sprendimą dėl pagrindinių principų. Sprendimų priėmimas buvo susijęs su keturiais svarbiais Bendrijos finansų elementais. Nuo 1988 m. šie keturi elementai turi lemiamos reikšmės Bendrijos biudžeto procedūrai ir jo struktūrai. Sprendimų dėl metinio biudžeto priėmimas, formaliai apibūdintas EB 272 straipsnyje, vyksta šių keturių elementų apibrėžtose ribose.

6. Šie elementai yra tokie:

a) Vidutinio laikotarpio finansinė perspektyva

Šią perspektyvą Komisijos siūlymu nustato Europos Vadovų Taryba penkerių arba šešerių metų laikotarpiui. Po 1988 m. 1992 m. gruodžio mėn. ją patvirtino Edinburgo Europos Vadovų Taryba, vėliau, 1999 m. kovo mėn. – Berlyno Europos Vadovų Taryba. Šiose perspektyvose numatyta, kiek daugiausia gali padidėti viso Bendrijos biudžeto ir svarbiausių atskirų biudžeto skyrių išlaidos. Dėl šių didžiausių išlaidų, jas išdėsčius detaliau, sudaromi tarpinstituciniai susitarimai (toliau – TIS) tarp Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos. Šie TIS nustato kiekybines ribas, kuriose per atitinkamą laikotarpį turi išsitemkti biudžetą priimančios institucijos.

Savaime suprantama, kad didžiausias vaidmuo sudarant vidutinio laikotarpio finansinę perspektyvą ir nustatant jos struktūrą tenka paskirstymo politikos sumetimams.

masi priemonių, kad nebūtų nenumatytų išlaidų. Šios priemonės, šiuo metu įtvirtintos 2000 m. rugsėjo 26 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 2040/2000 dėl biudžetinės drausmės³, daugiausia yra susijusios su išlaidų žemės ūkio srityje kontrole.

b) Sprendimai dėl nuosavų išteklių

Kiekvieną vidutinio laikotarpio finansinę perspektyvą lydi ją atitinkantis sprendimas dėl nuosavų išteklių, kuriame apibrėžiamos pajamos, būtinos Bendrijai finansinėje perspektyvoje numatytoms išlaidoms padengti. Suprantama, kad nustatant įvairius Bendrijos „nuosavus išteklius“ ir atitinkamus valstybių narių įnašus paskirstymo politikos sumetimams taip pat tenka svarbus vaidmuo. Valstybės narės ypač didelį dėmesį yra linkusios skirti tam, koks yra kiekvienai iš jų tenkantis pajamų ir įnašų rezultatas – teigiamas arba tam tikrais atvejais neigiamas.

d) Struktūriniai fondai

Atsižvelgiant į gerovės Europos bendrijoje skirtumus, pirmiau minėtoje paskirstymo politikoje pagrindinis dėmesys yra skiriamas išlaidoms struktūriniams fondams, įskaitant Sanglaudos fondą. Priimant finansines perspektyvas struktūrinių fondų lėšų paskirstymas valstybėms narėms yra ypač išsamiai suplanuojamas. Patvirtinus kiekvieną iš finansinių perspektyvų, paprastai Bendrijos reglamentai dėl struktūrinių fondų yra iš naujo patikslinami.

c) Biudžetinė drausmė

Trapiai biudžeto politikos pusiausvyrai tarp vidutinio laikotarpio finansinių perspektyvų ir nuosavų išteklių yra būdinga tai, kad ji gali būti lengvai sutrikdyta, o išlaidos gali viršyti pajamas. Todėl nuo 1988 m. kartu su kiekviena nauja finansine perspektyva ima-

7. Nagrinėjamai bylai svarbiausia yra vidutinio laikotarpio finansinės perspektyvos ir atitinkamo sprendimo dėl nuosavų išteklių tarpusavio ryšys. Kaip jau minėta, susitarti dėl šių dviejų aktų Europos Vadovų Taryboje yra itin keblu, ir susitarimas priklauso nuo bendro šių abiejų aktų taikymo valstybėms narėms rezultato. Įnašai yra glaudžiai susiję su įvairių nuosavų išteklių nustatymo pasek-

3 — OL L 244, p. 27.

mėmis kiekvienai valstybei narei. Šiuo atžvilgiu taip pat reikėtų pažymėti, jog EB 268 straipsnio paskutinis sakinys, kuriame nustatyta, kad biudžete nurodytos pajamos ir išlaidos turi būti subalansuotos, reiškia, jog iš vienu „nuosavų išteklių“ negautos pajamos turi būti kompensuojamos kitais „nuosavais ištekliais“ arba turi būti patikslintos finansinėse perspektyvose numatytos išlaidos. Bet kuriuo atveju iškyla tam tikras pavojus, kad nebus pasiektas bendras sutarimas, pagal kurį yra priimami sprendimai dėl Bendrijos pajamų ir išlaidų. Atsižvelgiant į tai, kad Bendrijos biudžeto priėmimo procedūra gali būti lengvai sutrikdyta, nuosavų išteklių sprendimuose ir atitinkamuose įgyvendinančiuose reglamentuose valstybių narių pareigos yra nuodugniai apibrėžtos, o Komisija atidžiai prižiūri jų vykdymą.

8. Nagrinėjama byla yra susijusi su tam tikrų 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių ir 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EEB, Euratomas) Nr. 1552/89, įgyvendinančio Sprendimą 88/376/EEB, Euratomas, dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos⁴, iš dalies pakeisto 1996 m. liepos 8 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1355/96, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EEB, Euratomas) Nr. 1552/89, įgyvendinantį Sprendimą 88/376/EEB, Euratomas, dėl Bendrijų nuo-

savų išteklių sistemos⁵ (toliau – Reglamentas Nr. 1552/89), nuostatų aiškinimu. Šios nuostatos yra susijusios su valstybių narių pareigomis Bendrijai dėl muitų, kaip Bendrijos „nuosavų išteklių“, surinkimo, įskaitymo į sąskaitas ir pervedimo.

9. Nagrinėjamai bylai yra svarbios šios 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių nuostatos:

2 straipsnio 1 dalis:

„Toliau nurodytos pajamos sudaro nuosavus išteklius, įskaitomus į Bendrijų biudžetą:

- a) rinkliavos, priemokos, papildomos arba kompensacinės išmokos, papildomos sumos arba koeficientai ir kiti mokesčiai, kuriuos Bendrijų institucijos yra nustačiusios ar nustatys prekybai su valstybėmis ne narėmis pagal bendrąją žemės ūkio politiką, taip pat įnašai ir kiti mokesčiai, numatyti bendruose cukraus rinkų organizavimo principuose;
- b) Bendrojo muitų tarifo muitai ir kiti muitai, kuriuos Bendrijų institucijos

4 — OL L 155, p. 1.

5 — OL L 175, p. 3.

yra nustačiusios arba nustatys prekybai su valstybėmis ne narėmis, ir muitai už prekes, kurioms taikoma Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutartis;

Bendrijos taisykles, ir praneša apie tai už biudžetą atsakingai institucijai. Valstybės narės perduoda Komisijai 2 straipsnio 1 dalies a–d punktuose nustatytus išteklius.“

<...>“

8 straipsnio 2 dalies pabaiga:

2 straipsnio 3 dalis:

„Taryba, <...>, veikdama vieningai pagal Komisijos pasiūlymą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, priima nuostatas, būtinas šio sprendimo taikymui ir pajamų surinkimo tikrinimo galimybių sudarymui bei 2 bei 5 straipsniuose nurodytų pajamų Komisijai perdavimui ir mokėjimui.“

„Valstybės narės surinkimo išlaidoms padengti pasilieka 10 % sumų, mokamų pagal šio straipsnio 1 dalies a ir b punktus.“

8 straipsnio 1 dalis:

10. Bylai svarbios šios Reglamento Nr. 1552/89 (nagrinėjamiems įvykiams aktu-
alios redakcijos) nuostatos:

„2 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytus Bendrijos nuosavų išteklius valstybės narės surenka vadovaudamosi nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatomis, kurios prireikus keičiamos, kad atitiktų Bendrijos taisyklių reikalavimus. Komisija reguliariai tikrina valstybių narių informaciją apie nacionalines nuostatas, pranešdama joms apie pakeitimus, kuriuos, Komisijos nuomone, reikia padaryti, užtikrinant, kad minėtosios nuostatos atitiktų

2 straipsnis:

„1. Pagal šį reglamentą Bendrijai priklausanti nuosavų išteklių, nurodytų Sprendimo 88/376/EEB, Euratomas (šiuo metu Sprendimas 94/728/EB) 2 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, suma nustatoma iš karto, kai

įvykdomos maitinės taisyklėse nustatytos 1a. <...>
minėtų sumų įskaitymo į sąskaitas ir skoli-
ninko informavimo sąlygos.

1a. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta suma
nustatoma maitinės taisyklėse nurodytą įs-
kaitymo į buhalterines knygas dieną.

<...>

1b. Kilus ginčams dėl šio straipsnio 1 dalyje
nurodytos nuosavų išteklių sumos nustaty-
mo, kompetentingos administracinės institu-
cijos mokėtiną sumą gali apskaičiuoti ne
vėliau kaip iki pirmojo administracinio
sprendimo priėmimo, informuodamos skoli-
ninką apie skolą, arba iškėlus bylą, atsižvel-
giant į tai, kas įvyksta anksčiau.

<...>“

2. a) Pagal 2 straipsnį nustatytos sumos,
laikantis šios dalies b punkto reika-
lavimų, įskaitomos į sąskaitas ne
vėliau kaip pirmąją darbo dieną po
devynioliktos antrojo mėnesio, ei-
nančio po mėnesio, per kurį buvo
nustatyta nuosavų išteklių suma,
dienos.

b) Nustatytos mokėtinios sumos, neįs-
kaitytos į šios dalies a punkte nuro-
dytas sąskaitas dėl to, kad dar
nebuvo išieškotos ir kad nebuvo
pateikta jokia garantija, per
a punkte nurodytą laikotarpį įrašo-
mos į atskiras sąskaitas. Valstybės
narės šią tvarką gali taikyti, jeigu
nustatytos mokėtinios sumos, už
kurias buvo pateikta garantija, buvo
užginčytos ir kurios, išsprendus
kilusius ginčus, gali būti pakeistos.“

6 straipsnis:

„1. Nuosavų išteklių sąskaitos atidaromos
kiekvienos valstybės narės Ižde arba kiekvie-
nos valstybės narės paskirtoje įstaigoje ir
suskirstomos pagal išteklių rūšį.

3 ir 4 dalys. Šiose 6 straipsnio dalyse
apibūdinamos valstybių narių pareigos dėl
periodiško išrašų iš sąskaitų siuntimo Komi-
sijai.

17 straipsnis:

B — Valstybės narės ir skolininkai

„1. Valstybės narės imasi visų reikiamų priemonių, užtikrinančių sumos, atitinkančios 2 straipsnyje nustatytas priklausančias mokėti sumas, perdavimą Komisijai pagal šį reglamentą.

2. Valstybės narės neprivalo perduoti Komisijos dispozicijon sumų, atitinkančių nustatytas priklausančias mokėti sumas tik tuo atveju, jeigu dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių šios sumos nebuvo gautos. Be to, valstybės narės šio įpareigojimo perduoti minėtas sumas Komisijai gali nevykdyti tam tikrais atvejais, jeigu, nuodugnai įvertinus visas atitinkamo atvejo aplinkybes, paaiškėja, kad minėtų sumų ilgainius galima išieškoti dėl priežasčių, kurios negali būti priskirtos minėtoms aplinkybėms. Šiuos atvejus būtina paminėti 3 dalyje numatytoje ataskaitoje, jeigu sumos yra didesnės kaip 10 000 ekiu, perskaičiavus į nacionalinę valiutą pagal praėjusių kalendorinių metų pirmosios spalio darbo dienos valiutų kursą; šioje ataskaitoje būtina nurodyti priežastis, dėl kurių atitinkama valstybė narė minėtų sumų negalėjo perduoti. Komisija prireikus per šešis mėnesius atitinkamai valstybei narei išsiunčia savo pastabas.

11. 1994 m. Sprendime dėl nuosavų išteklių ir Reglamente Nr. 1552/89 išdėstytos valstybių narių pareigos Bendrijai dėl nuosavų išteklių, nurodytų 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių 2 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, nustatymo, surinkimo, įtraukimo į apskaitą ir pervedimo. Šiems „tradicioniams“ nuosaviems ištekliams yra būdinga tai, kad juos nustato tik Bendrijos teisės aktų leidėjas, o valstybių narių vaidmuo juos surenkant ir pervedant yra tik pagalbinis. Taigi yra reikalaujama, kad valstybės narės naudotųsi savo įgaliojimais atskirų skolininkų atžvilgiu ir užtikrintų, jog privalomi sumokėti muitai iš tiesų būtų sumokami ir galiausiai galėtų būti perduoti Bendrijai. 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2913/92, nustatančiame Bendrijos muitinės kodeksą (toliau – Muitinės kodeksas)⁶, įtvirtintos taisyklės, reglamentuojančios, kaip nustatomi ir surenkami muitai bei susiję mokesčiai.

12. Vertinant kilusį ginčą, ypač svarbios šios Muitinės kodekso, kuris yra itin didelės apimties, nuostatos:

Pagal 4 straipsnio 9 dalį „skola muitinei“ – „asmens prievolė sumokėti pagal galiojančias Bendrijos nuostatas atitinkamoms prekėms taikomų importo muitų (importo skola muitinei) arba eksporto muitų (eksporto skola muitinei) sumą“.

„1. Importo skola muitinei atsiranda:

a) išleidžiant į laisvą apyvartą importo muitais apmokestinamas prekes

4 straipsnio 10 dalyje apibūdinami „importo muitai“. Tai:

arba

— „muitai ir muitams, mokamiems už importuojamas prekes, lygiaverčio poveikio privalomieji mokėjimai,

b) įforminant tokioms prekėms laikinojo įvežimo procedūrą, kurią atliekant prekės iš dalies neapmokestinamos importo muitais.

— žemės ūkio mokesčiai ir kiti importo privalomieji mokėjimai, nustatyti įgyvendinant bendrąją žemės ūkio politiką arba konkrečią tvarką, kuri taikoma tam tikroms prekėms, gaunamoms perdirbant žemės ūkio produktus“.

2. Skola muitinei atsiranda tuo metu, kai priimama atitinkama muitinės deklaracija.

3. <...>“

201 straipsnyje numatyta, kaip gali atsirasti importo skola muitinei.

217 ir tolesniuose straipsniuose reglamentuojama, kaip muto suma įtraukiama į apskaitą ir kaip apie ją pranešama skolinin-

kui. Nagrinėjamai bylai ypač svarbūs šie straipsniai:

2. Valstybės narės nustato praktines muitų sumų įtraukimo į apskaitą procedūras. Tos procedūros gali skirtis atsižvelgiant į tai, ar įvertinusi skolos muitinei atsiradimo aplinkybes, muitinė yra tikra, kad minėtos pinigų sumos bus sumokėtos, ar ne.

„217 straipsnis

218 straipsnis

1. Kiekvieną importo muito arba eksporto muito sumą, sudarančią skolą muitinei (toliau – „muito suma“), muitinė apskaičiuoja tuojau pat, kai gauna reikiamus duomenis, ir registruoja ją apskaitos registruose arba bet kuriose kitose jiems lygiavertėse duomenų laikmenose (įtraukimas į apskaitą).

1. Jeigu skola muitinei atsiranda priėmus deklaraciją, kuria prekės deklaruotos kuriai nors muitinės procedūrai, išskyrus laikinąjį įvežimą iš dalies neapmokestinant importo muitais, įforminti, arba atlikus bet kurį kitą veiksmą, turintį tokias pat teisinės pasekmes kaip toks deklaracijos priėmimas, tokią skolą muitinei atitinkanti pinigų suma įtraukiama į apskaitą tuojau pat, kai tik ji apskaičiuojama, bet ne vėliau kaip per 2 dienas nuo prekių išleidimo. <...>

Pirmoji pastraipa netaikoma, jeigu:

<...>;

220 straipsnis

Muitinė turi teisę neapskaityti muitų sumų, apie kurias vadovaujantis 221 straipsnio 3 dalimi nebegalima pranešti skolininkui pasibaigus numatytam laikui.

1. Jeigu skolą muitinei sudaranti muito suma nebuvo įtraukta į apskaitą vadovaujantis 218 ir 219 straipsniais arba jeigu ji buvo įtraukta į

apskaitą nurodžius mažesnę už teisiškai privalomą sumokėti pinigų sumą, išieškotina muito suma arba papildomai išieškotina muito suma turi būti įtraukta į apskaitą per dvi dienas nuo tos dienos, kai muitinė sužinojo apie susidariusią padėtį ir galėjo apskaičiuoti teisiškai privalomą sumokėti pinigų sumą bei nustatyti skolininką (paskesnis įtraukimas į apskaitą). Šis terminas gali būti pratęstas vadovaujantis 219 straipsniu.

c) pagal nuostatas, priimtas taikant Komiteto procedūrą, muitinė neprivalo atlikti paskesnio įtraukimo į apskaitą, kai muitų sumos yra mažesnės už tam tikrą dydį.

221 straipsnis

2. Išskyrus 217 straipsnio 1 dalies antrojoje ir trečiojoje pastraipose nurodytus atvejus, paskesnis įtraukimas į apskaitą neatliekamas, jeigu:

a) pirminis sprendimas neįtraukti muito į apskaitą arba įtraukti jį į apskaitą nurodant mažesnę už teisiškai privalomą sumokėti pinigų sumą buvo priimtas vadovaujantis bendrosiomis nuostatomis, kurios vėliau teismo sprendimu buvo pripažintos negaliojančiomis;

b) teisiškai privaloma sumokėti muito suma nebuvo įtraukta į apskaitą dėl muitinės padarytos klaidos, kurios, yra pagrindo manyti, asmuo, privalėjęs sumokėti tokią pinigų sumą, negalėjo nustatyti, veikdamas sąžiningai ir laikydamasis visų galiojančių teisės aktų nuostatų, susijusių su muitinės deklaracijos pateikimu;

1. Įtraukus muito sumą į apskaitą, apie ją taikant atitinkamas procedūras turi būti pranešama skolininkui.

2. Jeigu mokėtina muito suma kaip orientacinė buvo nurodyta muitinės deklaracijoje, muitinė turi teisę pareikšti, kad apie ją nebus pranešta vadovaujantis 1 dalimi, jeigu nepaaiškės, kad nurodytoji muito suma neatitinka muitinės apskaičiuotos sumos. Nepažeidžiant 218 straipsnio 1 dalies antrosios pastraipos taikymo, jeigu pasinaudojama ankstesniojoje pastraipoje numatyta galimybė, muitinės sprendimas išleisti prekes laikomas lygiaverčiu pranešimui, kuriuo skolininkas informuojamas apie muito sumos įtraukimą į apskaitą.

3. Pranešimas skolininkui nebegali būti pateikiamas pasibaigus trejų metų laikotarpiui nuo skolos maitinei atsiradimo dienos. Tačiau, jeigu priežastis, dėl kurios maitinė negalėjo apskaičiuoti tikslios teisiškai privalomos sumokėti pinigų sumos, buvo veiksmas, dėl kurio galėjo būti iškelta baudžiamoji byla, toks pranešimas gali būti pateikiamas ir pasibaigus nurodytajam trejų metų laikotarpiui, jeigu jį pateikti leidžia galiojančios nuostatos.“

13. Komisija nustatė išsamesnes Muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatas reglamentuose, iš kurių nagrinėjamai bylai yra svarbūs šie:

- 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos maitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (toliau – Reglamentas Nr. 2454/93)⁷,
- 1998 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1677/98, iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantį Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos maitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (toliau – Reglamentas Nr. 1677/98)⁸,
- 2003 m. liepos 25 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1335/2003, iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantį Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos maitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (toliau – Reglamentas Nr. 1335/2003)⁹.

14. Tuo metu, kai vyko faktinės aplinkybės, kurios yra nagrinėjamo ginčo pagrindas, galiojo tokia Reglamento Nr. 2454/93 869 straipsnio b punkto redakcija:

„Muitinė priima sprendimą neįtraukti nesumokėtų muitų į apskaitą:

a) <...>

b) tais atvejais, kai maitinė yra tos nuomonės, kad sąlygos, nurodytos Kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkte, įvykdytos, su sąlyga, jei pinigų suma, kurios operatorius nesumokėjo dėl vienos ar daugiau importo ar eksporto operacijų, bet dėl vienos klaidos, – yra mažesnė negu 2 000 ekių.“

Pagal Reglamento Nr. 1677/98 1 straipsnio 5 dalį „2 000 ekių“ minėto 869 straipsnio b punkto pabaigoje buvo pakeista į „50 000 ekių“.

15. Reglamento Nr. 2454/93 871 straipsnio 1 dalis nustato: „Kitais nei 869 straipsnyje

7 — OL L 253, p. 1.

8 — OL L 212, p. 18.

9 — OL L 187, p. 16.

nurodytais atvejais, kai maitinė yra tos nuomonės, kad Kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos sąlygos yra įvykdytos, arba kai ji abejoja, ar konkrečiam atvejui tiksliai buvo taikyti šios nuostatos kriterijai, tokį atvejį ji perduoda svarstyti Komisijai, kad būtų galima priimti sprendimą taikant procedūrą, nurodytą 872–876 straipsniuose. <...>“

b) tais atvejais, kai maitinė yra tos nuomonės, kad sąlygos, nurodytos Kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkte, įvykdytos, išskyrus atvejus, kuriais klausimas turi būti perduodamas svarstyti Komisijai pagal 871 straipsnį. Tačiau, kai taikoma 871 straipsnio 2 dalies antra įtrauka, maitinės negali priimti sprendimo dėl atitinkamų maitių neįtraukimo į apskaitą kol nebus užbaigta procedūra, pradėta pagal 871–876 straipsnius.“

16. Pagal Reglamento Nr. 1335/2003 1 straipsnio 1 ir 2 dalis buvo pakeisti Reglamento Nr. 2454/93 869 straipsnio b punktas ir 871 straipsnis. Reglamento Nr. 1335/2003 1 straipsnis taikomas nuo 2003 m. rugpjūčio 1 d. visiems atvejams, kurie iki tos dienos nebuvo pateikti Komisijai.

871 straipsnio 1 ir 2 dalys:

17. Šiuo metu iš dalies pakeisti Reglamento Nr. 2454/93 869 straipsnio b punktas ir 871 straipsnis numato:

„1. Maitinė perduoda atvejį svarstyti Komisijai, kad būtų galima priimti sprendimą pagal 872–876 straipsniuose nustatytą procedūrą, kai ji yra tos nuomonės, kad Kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos sąlygos yra įvykdytos ir:

869 straipsnio b punktas:

— ji mano, kad Komisija padarė klaidą, kaip apibrėžta Kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkte, (arba)

„Maitinė priima sprendimą neįtraukti nesumokėtų maitių į apskaitą:

a) <...>;

— atvejo aplinkybės yra susijusios su Bendrijos tyrimu, atliktu pagal 1997 m. kovo 13 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos

ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą¹⁰, arba pagal bet kurį kitą Bendrijos teisės aktą arba susitarimą, kurį Bendrija sudarė su šalimi arba šalių grupe, kuriame numatoma tokių Bendrijos tyrimų atlikimo galimybė, arba

— Komisija jau svarsto atvejį, kai nustatytas faktų ir teisės normų atitikimas.“

— pinigų suma, kurios operacijos vykdytojas nesumokėjo dėl vienos ar daugiau importo ar eksporto operacijų, bet dėl vienos klaidos, yra 500 000 eurų arba didesnė.

18. Reglamento Nr. 2454/93 873 straipsnio pirmoje dalyje nustatyta: „Pasitarusi su ekspertų grupe, sudaryta iš visų valstybių narių atstovų, kurie susitinka Komite, kad aptartų atitinkamą bylą, Komisija nusprendžia, ar aptariamomis aplinkybėmis reikia, ar nereikia atitinkamus muitus įtraukti į apskaitą.“

III — Faktinės bylos aplinkybės

2. Tačiau 1 dalyje nurodyti atvejai neperduodami, kai:

— Komisija jau yra priėmusi sprendimą pagal 872–876 straipsniuose numatytą procedūrą dėl atvejo, kai nustatomas faktų ir teisės normų atitikimas,

19. 10-ojo dešimtmečio pradžioje Danijos įmonė (toliau – importuotoja) importavo iš Kinijos Liaudies Respublikos į Daniją užšaldytus cukrinius žirnelius. Iki 1995 metų pabaigos prieš išleidžiant šiuos žirnelius laisvai cirkuliuoti importuotoja juos perparduodavo Danijos didmenininkui, kuris pats atlikdavo muitinės formalumus. Šis didmenininkas turėjo importo leidimą, pagal kurį žirneliams dėl jų galutinio vartojimo buvo taikoma nulinė maito norma. Nuo 1996 m. sausio 1 d. importuotoja pradėjo pati atlikti muitinės formalumus. Ballerup (Danija) mui-

10 — OL L 82, p. 1.

tinė priimdavo muitinės deklaracijas nepatikrinusi, ar importuotoja iš tiesų turi šių prekių galutinio vartojimo leidimą, ir toliau taikė nulinę muto normą.

20. 1997 m. gegužės 12 d. Vailės (Danija) muitinė nustatė, kad importuotoja neturi reikiamo leidimo nulinei muto normai taikyti. Dėl to ji pakeitė dvi muitinės deklaracijas ir pritaikė 16,8 % muto normą. Tą pačią dieną importuotoja pateikė skundą Ballerup muitinei, kuri ištaisė pakeitimus ir vėl pritaikė nulinę muto normą nepatikrinusi, ar importuotoja turi reikiamą atitinkamų prekių galutinio vartojimo leidimą.

21. Atlikus 25 muitinės deklaracijų, pateiktų nuo 1996 m. vasario 9 d. iki 1997 m. spalio 24 d., tikrinimą išleidus prekes, kompetentinga muitinė nustatė, kad importuotoja neturėjo reikiamo galutinio vartojimo leidimo. Todėl ji pareikalavo sumokėti nesurinktą 509 707,30 DKK (apie 69 000 eurų) importo muto sumą. Tačiau nusprendusios, jog 1997 m. gegužės 12 d. Ballerup muitinei ištaisius pakeitimus importuotoja teisėtai galėjo tikėtis, kad muitinės procedūra vykdoma teisingai, Danijos valdžios institucijos paklausė Komisijos, ar galima remtis Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktu

ir neįtraukti į apskaitą iš importuotojos reikalaujamų sumokėti importo muitų už deklaracijas, pateiktas po 1997 m. gegužės 12 dienos. Ši suma, kurios būtų nereikalaujama sumokėti, buvo 140 409,60 DKK (apie 19 000 eurų).

22. 1999 m. liepos 19 d. išvadoje Komisija į klausimą atsakė teigiamai. Taigi Komisija tiesiogiai pripažino, kad 1997 m. gegužės 12 d. Ballerup muitinės padaryti Vailės muitinės pakeitimų ištaisymai turi būti laikomi kompetentingų Danijos valdžios institucijų klaida, kurios, yra pagrindo manyti, prekiautojas negalėjo nustatyti.

23. 1999 m. spalio 21 d. laišku Komisija pareikalavo, kad Danijos valdžios institucijos pervestų Komisijai 140 409,60 DKK nuosavų išteklių sumą ne vėliau kaip pirmąją darbo dieną po devynioliktos antrojo mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo gautas laiškas, dienos, t. y. 1999 m. gruodžio 20 dienos. To nepadarius, bus pradėti skaičiuoti taikytinuose Bendrijos reglamentuose nustatyti atitinkami delspinigiai. Komisija taip pat pareikalavo, kad ši suma būtų aiškiai nurodyta mėnesio sąskaitos įrašė, kuri turėjo būti jai nusiųsta.

24. 1999 m. gruodžio 15 d. laišku Danijos valdžios institucijoms nurodžius, kad jos

neketina vykdyti šių reikalavimų, 2000 m. liepos 19 d. laišku Komisija paskelbė, jog Danijos vyriausybė neįvykdė savo finansinių įsipareigojimų. 2000 m. rugsėjo 29 d. Danijos vyriausybės atsakymas Komisijos neįtikino, todėl 2001 m. balandžio 6 d. ji nusiuntė Danijos Karalystei argumentuotą nuomonę, nurodydama šiai valstybei narei per du mėnesius nuo jos gavimo imtis būtinų priemonių, kad į ją būtų tinkamai atsižvelgta. Savo atsakyme Danijos vyriausybė ir toliau primygtinai teigė, kad valstybės narės negali finansiskai atsakyti už muitinės padarytą klaidą, kuri, kaip pripažino pati Komisija, negali būti perkelta asmeniui, privalėjusiam sumokėti muitą, todėl Komisija pateikė šį ieškinį Teisingumo Teismui.

IV — Šalių argumentai

25. Apibendrinamas argumentus aš apibūdinsiu tik esmę tų daugybės teiginių, kuriais rašytinės ir žodinės procedūros metu pasikeitė Komisija ir Danijos Karalystė bei jos nuomonę palaikančios valstybės narės. Ten, kur būtina, tam tikrus argumentus aš išsamiau aptarsiu vertindamas poziciją, kurios laikosi šalys.

26. Komisijos nuomone, „tradiciniai“ nuosavi ištekliai, kaip apibrėžta 1994 m. Sprendi-

mo dėl nuosavų išteklių 2 straipsnyje, atsiranda tuo metu, kai atsiranda skola muitinei, todėl 140 409,60 DKK suma turėjo būti perduota Komisijai pagal šio sprendimo 8 straipsnio 1 dalį. Taigi Danijos valdžios institucijos tinkamai taikydamos atitinkamas muitų teisės nuostatas turėjo pagal Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalį nustatyti, kad ši nuosavų išteklių suma priklauso Bendrijai, ir, importuotojai nepateikus reikiamos galutinio vartojimo deklaracijos, surinkti privalomus sumokėti muitus.

27. Apibrėžus, kada Danijos valdžios institucijos turėjo nustatyti skolą muitinei, būtų galima pagal Reglamento Nr. 1552/89 10 straipsnį apskaičiuoti terminą, per kurį atitinkami nuosavi ištekliai turėjo būti įskaityti į Komisijos sąskaitą. Praleidus šį terminą atsiranda pareiga mokėti atitinkamus delspinigius, kaip numatyta Reglamento Nr. 1552/89 11 straipsnyje. Šiai nuomonei palaikyti Komisija nurodo 1986 m. kovo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Komisija prieš Vokietiją*¹¹.

28. Komisijos teigimu, kalbant apie valstybių narių renkamus muitus ir šių muitų pervežimą į jos sąskaitą, reikia aiškiai atskirti Bendrijos ir valstybių narių tarpusavio teises ir pareigas nuo valstybių narių ir skolininkų tarpusavio teisių ir pareigų. Teisinius Bendrijos ir valstybių narių santykius reguliuoja Bendrijos finansinės nuostatos, o būtent

¹¹ — 1986 m. kovo 20 d. Sprendimas *Komisija prieš Vokietiją*, C-303/84, Rink. p. 1171, 17–19 punktai.

1994 m. Sprendimas dėl nuosavų išteklių ir Reglamentas Nr. 1552/89, taip pat EB 10 straipsnyje įtvirtintas bendradarbiavimo principas. Tačiau teisinius valstybių narių ir ūkio subjektų santykius reguliuoja Muitinės kodeksas ir tokios jo įgyvendinimo nuostatos, kokios išdėstytos Reglamente Nr. 2454/93.

30. Nuoroda į Muitinės kodeksą Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnyje kalbant apie skolos muitinei įtraukimą į apskaitą turi būti aiškinama tik kaip nuoroda į objektyvias aplinkybes, kurios pagal Muitinės kodeksą turi atsirasti, kad būtų galima įtraukti į apskaitą, o ne į tai, ar nacionalinės valdžios institucijos ėmėsi veiksmų sumoms į apskaitą įtraukti. Iš to Komisija daro išvadą, kad nuo tada, kai prekės faktiškai importuojamos į Bendrijos muitų teritoriją, vadinasi, nuo tada, kai atsiranda skola muitinei, muitai ir žemės ūkio mokesčiai priklauso ne valstybėms narėms, o Bendrijai.

29. Toliau Komisija nurodo, kad iš tiesų tarp šių dviejų taisyklių sistemų yra tik techninis bei teisinis ryšys – Reglamente Nr. 1552/89 nurodoma, kokių veiksmų reikia imtis dėl skolos muitinei atsiradimo, nustatymo ir surinkimo. Tačiau šios nuorodos neturi jokio poveikio nacionalinių valdžios institucijų finansinei atsakomybei Bendrijai už klaidas, padarytas renkant „tradicinius“ nuosavus išteklius. Jeigu dėl kokių nors priežasčių valstybė narė nesurenka šių išteklių, ji gali būti atleista nuo pareigos pervesti išteklius Komisijai tik pagal Reglamento Nr. 1552/89 17 straipsnį ir tik esant jame išsamiai išvardytoms sąlygoms. Todėl aplinkybė, kad įmonė atleidžiama nuo pareigos mokėti muitus pagal Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktą, pati savaime negali turėti jokio poveikio atitinkamos valstybės narės pareigai perduoti muitus Komisijai.

31. Kad ir kaip būtų, Bendrija šiuos išteklius patikėjo rinkti valstybėms narėms, nes jos tam turi būtiną veikiančią infrastruktūrą. Mainais už tai pagal 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių 2 straipsnio 3 dalį valstybėms narėms yra leidžiama pasilikti 10 % (šiuo metu 25 %) mokamų nuosavų išteklių sumos. Iš to Komisija daro išvadą, kad Bendrija tuo labiau turi teisę tikėtis, jog valstybės narės sąžiningai vykdys savo užduotį. Todėl būtent valstybės narės turi prisiimti finansinę atsakomybę už nerūpestingumą renkant nuosavus išteklius.

32. Savo pozicijai palaikyti Komisija nurodo patikimo finansų valdymo principą, įtvirtintą EB 248 ir 274 straipsniuose ir įgyvendintą 1977 m. gruodžio 21 d. Finansinio reglamento, taikomo Europos Bendrijų bendrajam biudžetui¹², paskutinį kartą iš dalies pakeisto Reglamentu (EB, EAPB, Euratomas) Nr. 762/2001¹³, 2 straipsnyje. Jeigu šio principo būtų nepaisoma, nesurinktus išteklius turėtų kompensuoti visos kitos valstybės narės per vadinamuosius „BNP išteklius“. Taip būtų sutrikdyta trapi Bendrijos išteklių finansavimo pusiausvyrą.

33. Šiuo atžvilgiu Komisija nurodo 1977 m. gegužės 5 d. Sprendimą *Pretore di Cento*¹⁴ ir 1991 m. gegužės 16 d. Sprendimą *Komisija prieš Nyderlandus*¹⁵. Išsamesnius pasvarstymus apie šių sprendimų turinį ir reikšmę šio ginčo sprendimui pateiksiu vertindamas argumentus.

34. Išsamiai atsikirsdama į Komisijos argumentus Danijos vyriausybė teigia, kad taikytina Bendrijos teisė nenustato valstybių narių finansinės atsakomybės už jų nacionalinių valdžios institucijų padarytas klaidas renkant Bendrijos nuosavus išteklius. Tokiai atsako-

mybei pripažinti būtinas tiesioginis teisinis pagrindas atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose. Tačiau nei pačios 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių arba Reglamento Nr. 1552/89 (ar jų pirmtakų) formuluotės, nei derybų dėl šių teisės aktų eiga neleidžia teigti, kad buvo ketinta nustatyti valstybių narių finansinę atsakomybę už padarytas klaidas arba nerūpestingumą renkant nuosavus išteklius. 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių 2 ir 8 straipsniuose tik įtvirtinta pareiga perduoti Komisijai pajamas iš importo ir eksporto muitų.

35. Šiuo klausimu Danijos vyriausybė nurodo, kad ši byla pagal savo pobūdį Komisijai yra bandomoji. Komisija ne kartą bandė principą dėl valstybių narių finansinės atsakomybės už klaidas renkant nuosavus išteklius įtraukti į nuosavų išteklių sprendimus ir atitinkamus įgyvendinančius teisės aktus, tačiau vis nesėkmingai, nes Taryba atmesdavo jos siūlymus.

36. Danijos vyriausybė pripažįsta, kad iš EB 10 straipsnyje įtvirtinto bendradarbiavimo principo išplaukia, jog valstybės narės

12 — OL L 356, p. 1.

13 — 2001 m. balandžio 9 d. Tarybos reglamentas (EB, EAPB, Euratomas) Nr. 762/2001, iš dalies keičiantis 1977 m. gruodžio 21 d. Finansinį reglamentą, taikomą Europos Bendrijų bendrajam biudžetui, dėl vidaus audito funkcijos atskyrimo nuo *ex ante* finansinės kontrolės funkcijos (OL L 114, p. 1).

14 — 1977 m. gegužės 5 d. Sprendimas *Pretore di Cento*, 110/76, Rink. p. 851.

15 — 1991 m. gegužės 16 d. Sprendimas *Komisija prieš Nyderlandus*, C-96/89, Rink. p. I-2461.

turi pareigą veiksmingai organizuodamos savo muitines užtikrinti, kad nuosavi ištekliai būtų surenkami ir perduodami Komisijai. Vis dėlto iš bendradarbiavimo principo neišplaukia, jog valstybė narė atsako už kokias nors šių valdžios institucijų padarytas klaidas. Ji mano, kad delegavus nuosavų išteklių Bendrijos naudai surinkimą, išteklių praradimas yra beveik neišvengiamas, ir atsakomybę už tokius išteklius turėtų prisiimti pati Bendrija. Priešingu atveju būtų daromas neproporcingai didelis poveikis toms valstybėms narėms, per kurias Bendrijos prekyba su trečiosiomis valstybėmis yra intensyviausia.

ir nerūpestingumo, ji, be jokios abejonės, į reglamentą būtų įtraukusi atitinkamą tiesioginę nuostatą.

37. Danijos vyriausybės manymu, nuodugni 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių ir Reglamento Nr. 1552/89 nuostatų formuluočių ir sistemos analizė rodo, kad Komisijos argumentai neturi pagrindo. Taigi nuostatoje, kuriomis šie argumentai yra grindžiami, t. y. 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių 2 ir 8 straipsniuose, sakoma tik tai, kad pajamos iš importo muitų turi būti perduotos Komisijai. Jose nėra sprendžiamos situacijos, kai pajamų nėra dėl nacionalinės muitinės padarytos klaidos. Be to, Reglamentas Nr. 1552/89 yra labai detalus. Iš to galima daryti išvadą, kad priešingu atveju, jeigu Taryba būtų norėjusi, jog valstybės narės turėtų atsiskaityti Bendrijai už išteklius, nesurinktus dėl jų muitinės padarytų klaidų

38. Priešingai nei Komisija, Danijos vyriausybė mano, kad nagrinėjamoje byloje iš Reglamento Nr. 1552/89 17 straipsnio negalima padaryti jokios išvados. Šiame straipsnyje apibrėžiami atvejai, kai valstybės narės gali būti atleidžiamos nuo pareigos perduoti Komisijos dispozicijon sumas, atitinkančias nustatytas priklausančias mokėti sumas. Tačiau nagrinėjamoje byloje taip nėra. Nagrinėjamoje byloje turime situaciją, kai muitai, kaip nuosavi ištekliai, nebuvo nustatyti, o Komisija pagal Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalyje bei Reglamento Nr. 2454/93 869 straipsnio b punkte įtvirtintą tvarką sutiko, jog iš skolininko neturėtų būti reikalaujama sumokėti neteisingai į apskaitą neįtrauktų importo muitų, nes jis teisėtai galėjo tikėtis, jog kompetentingos muitinės priimti sprendimai yra teisingi. Taigi jeigu atitinkami muitai nebeturi būti įtraukiami į apskaitą, nėra sumos, nustatytinos pagal Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnį. Todėl ši suma negali būti įskaityta į nuosavų išteklių sąskaitas, kaip reikalaujama Reglamento Nr. 1552/89 6 straipsnio 2 dalyje, taip pat ši suma negali būti perduota Komisijai.

39. Danijos vyriausybė sutinka su Komisijos argumentu, kad 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių bei Reglamento Nr. 1552/89 ir Muitinės kodekso tikslai yra skirtingi. Vis dėlto ji laikosi nuomonės, kad tokiose situacijose, kaip ši nagrinėjamos bylos pagrindu esanti situacija, kai tinkamai taikant Muitinės kodeksą ir atitinkamus įgyvendinančius reglamentus tam tikri muitai iš skolininko nebegali būti surinkti, Komisija nebeturi teisės teigti, jog šie muitai yra nuosavi ištekliai. Tai taikytina *a fortiori*, kai (pagal Reglamento Nr. 2454/93 873 straipsnį) patį Komisija nusprendžia, ar valstybės narės gali atsisakyti surinkti importo muitus iš įmonių aplinkybėmis, nurodytomis Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkte. Visiškai pagrįsta yra manyti, kad Komisijai buvo suteikta kompetencija nuspręsti, ar valstybės narės gali atsisakyti rinkti tam tikrus muitus, todėl, kad dėl tokių sprendimų Komisija gali prarasti nuosavų išteklių.

40. Norėdama pagrįsti tokių glaudų nuostatų dėl nuosavų išteklių ir Bendrijos muitų teisės nuostatų ryšį, Danijos vyriausybė taip pat pateikia argumentą, susijusį su reguliavimo istorija. Šį argumentą ji grindžia Reglamentu Nr. 1697/79¹⁶. Pagal šio reglamento, kuris buvo panaikintas Muitinės kodeksu,

9 straipsnį, kol nėra įgyvendintos Bendrijos nuostatos, nurodančios sąlygas, kuriomis valstybės narės turi nustatyti nuosavų išteklių iš importo arba eksporto muitų, tais atvejais, kai valstybės narės, remdamosi šiuo reglamentu, nesiima veiksmų išieškoti importo arba eksporto muitų išleidus prekes, jos neprivalo nustatyti atitinkamų nuosavų išteklių, kaip apibrėžta Reglamente (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 2891/77 (kurį pakeitė Reglamentas Nr. 1552/89).

41. Galiausiai Danijos vyriausybė gana daug dėmesio skiria tam, kad parodytų, jog, jos nuomone, Komisijos nurodyta Teismo praktika nagrinėjamoje byloje yra netaikytina. Ši Teismo praktika yra susijusi su situacijomis, kai, nepaisant to, jog sumos nebuvo išieškotos laiku, atitinkama valstybė narė turėjo pradėti žemės ūkio mokesčių arba importo muitų išieškojimo iš įmonės procedūrą išleidus prekes. Šiose bylose tarp nuostatų, sudarančių teisinį pagrindą, nebuvo nuostatų, atitinkančių Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktą. Taigi šiose bylose faktiškai buvo įmanoma pradėti atitinkamų mokesčių išieškojimą iš tam tikrų įmonių išleidus prekes. Dėl šios priežasties ši Teismo praktika nėra svarbi tuomet, kai valstybė narė nebegali išieškoti mokesčių dėl muitinės padarytos klaidos.

42. Belgijos, Italijos, Nyderlandų, Portugalijos ir Švedijos vyriausybės įstojo į bylą

16 — 1979 m. liepos 24 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1697/79 dėl importo arba eksporto muitų, kurie yra susiję su prekėmis, deklaruotomis nurodžius muitinės procedūrą, kurią įforminus atsiranda prievolė sumokėti tokių muitų, ir kuriuos sumokėti nebuvo pareikalauta iš privalančio sumokėti asmens, išieškojimo išleidus prekes (OL L 197, p. 1).

palaikydamos Danijos vyriausybę. Nors argumentuodamos savo poziciją jos pabrėžia kai kuriuos skirtingus nagrinėjamos bylos aspektus, tačiau, kaip ir Danijos vyriausybė, jos mano, kad valstybės narės negali atsakyti už nacionalinės muitinės padarytas klaidas arba nerūpestingumą. Kaip ir Danijos vyriausybė, jos laikosi nuomonės, kad Komisijos nurodyta Teismo praktika nagrinėjamoje byloje yra netaikytina. Jos teigia, kad ši Teismo praktika nėra susijusi su situacijomis, kai atitinkamos valstybės narės nebegali vykdyti muitų arba žemės ūkio mokesčių išieškojimo išleidus prekes. Šiuo atžvilgiu kai kurios valstybės narės taip pat pažymi, kad klaidas, kokios yra apibrėžtos Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkte, gali padaryti pati Komisija arba trečiųjų valstybių valdžios institucijos.

44. Vokietijos vyriausybė remiasi šiek tiek kitokiais argumentais, palyginti su kitomis į bylą įstojusiomis valstybėmis narėmis. Ji pradeda keldama priimtino klausimą. Pagal Procedūros reglamento 92 straipsnio 2 dalį Teisingumo Teismas turi savo iniciatyva apsvarstyti, ar ieškinys yra priimtinas. Jo jurisdikcijai nepriklauso nagrinėti šios bylos. Nagrinėjamas ieškinys iš tiesų turėtų būti ieškinys dėl žalos, padarytos pažeidus Muitinės kodeksą, atlyginimo. EB sutartimi nustatyta teisinės gynybos sistema nenumato tokio ieškinio pateikimo galimybes, todėl pagal EB 240 straipsnį nagrinėti tokį ieškinį priklauso Danijos teismų jurisdikcijai.

43. Kai kuriuose įstojusių į bylą šalių paaiškinimuose taip pat yra pažymima, kad net tuomet, kai veiksmingai veikianti muitinė stropiai taiko muitų teisės aktus, klaidos yra neišvengiamos. Dėl prekybos su trečiosiomis šalimis apimties nepadaryti klaidų praktiškai yra neįmanoma. Komisijos palaikoma pozicija reiškia, kad toms valstybėms narėms, kur prekyba yra intensyviausia, tenka neproporcingai didelė finansinė rizika net ir tuo atveju, jeigu jos daro visa, kas įmanoma, kad būtų laikomasi EB 10 straipsnyje įtvirtinto Bendrijos bendradarbiavimo principo.

45. Antra, Vokietijos vyriausybė pažymi, kad dėl to, jog prekių judėjimas per muitines negali būti administruojamas neklystant, analogiškai kriterijams, kuriuos Teisingumo Teismas išplėtojo savo praktikoje dėl Bendrijos ir valstybių narių atsakomybės privatiems asmenims, toks ieškinys dėl žalos atlyginimo gali būti grindžiamas tik aiškiu ir pakankamai gerai apibrėžtu Bendrijos muitų ir žemės ūkio teisės pažeidimu, dėl kurio buvo nesurinkti Bendrijos ištekliai. Šioje byloje šie kriterijai nėra įvykdyti.

V — Vertinimas

A — *Dėl priimtimumo*

46. Mano nuomone, Vokietijos vyriausybės argumentas, kad nagrinėjamame ieškinyje keliamas ne nerūpestingumo, o užslėptas žalos atlyginimo klausimas, yra pateiktas neteisingai išaiškinus Komisijos ieškinį. Šiame ieškinyje prašoma pripažinti, kad Danijos Karalystė neįvykdė savo įsipareigojimų pagal EB 10 straipsnį ir 1994 m. Sprendimą dėl nuosavų išteklių, o ne nurodyti šiai valstybei narei sumokėti tam tikrą sumą. Tai, kad ieškinyje yra minima 140 409,60 DKK suma, yra neatsiejamai susiję su šio ieškinio dėl nerūpestingumo dalyku, o būtent tariamu Danijos Karalystės įsipareigojimų pagal 1994 m. Sprendimą dėl nuosavų išteklių neįvykdymu. Todėl, mano nuomone, Komisijos ieškinyje yra priimtinas.

47. Prieš vertindamas bylos esmę, aš taip pat norėčiau pažymėti, kad bylos šalys, taip pat į bylą įstojusios valstybės savo rašytinėse ir žodinėse pastabose ne visuomet tiksliai vartoja tam tikrus terminus. Nagrinėjamos bylos esmė – klausimas dėl valstybių narių pareigų pagal 1994 m. Sprendimą dėl nuosavų išteklių ir įgyvendinantį Reglamentą Nr. 1552/89 pobūdžio, taip pat dėl to, kaip šios pareigos pasireiškia tokiomis faktinėmis aplinkybėmis, kokios yra šios, sudarančios

nagrinėjamos bylos pagrindą. Tai, ar Danijos Karalystė turi sumokėti atitinkamą sumą, iš esmės priklauso nuo šių pareigų turinio ir apimtys. Todėl yra klaidinga teigti, kad (ginčijama) pareiga sumokėti sumą kyla iš (ginčijamos) atsakomybės dėl šios sumos sumokėjimo.

B — *Dėl esmės*

48. Komisija ir Danijos vyriausybė sutaria dėl faktinių bylos aplinkybių. Be to, Danijos vyriausybė pripažįsta, kad kompetentinga Ballerup muitinė padarė klaidą įleidama į Bendrijos muitų teritoriją tam tikrą skaičių krovinių ir taikydama jiems nulinę muito normą, nors importuotoja ir neturėjo reikiamo galutinio vartojimo leidimo. Atitinkama įmonė galėjo teisėtai tikėtis, jog muitinės sprendimai yra teisingi, todėl privalomi sumokėti muitai neb gali būti išieškomi iš skolininko.

49. Aš manau, kad prieš vertinant, ar Danijos vyriausybė neįvykdė įsipareigojimų pagal Bendrijos teisę ir ar ji dėl šios priežasties turi perduoti Bendrijos negautus

nuosavus išteklius, yra būtina atsakyti į tris glaudžiai susijusius klausimus, o būtent:

C — Pareigos pagal 1994 m. Sprendimą dėl nuosavų išteklių ir Reglamentą Nr. 1552/89

— Kokios yra valstybių narių pareigos pagal 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių 2 straipsnio 1 dalies a ir b punktus ir 8 straipsnio 1 dalį bei Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalį, 6 straipsnio 2 dalį ir 17 straipsnį?

50. Atsakymas į pirmąjį klausimą priklauso nuo to, kaip reikia aiškinti Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalį, o būtent šią ištrauką: „<...> Bendrijai priklausanči nuosavų išteklių, nurodytų Sprendimo 88/376/EEB, Euratomas, 2 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, suma nustatoma iš karto, kai įvykdomos muitinės taisyklėse nustatytos minėtų sumų įskaitymo į sąskaitas (pranc. „la prise en compte du montant du droit“) ir skolininko informavimo sąlygos“.

— Koks yra 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių bei Reglamento Nr. 1552/89 ir Muitinės kodekso bei įgyvendinančio Reglamento Nr. 2454/93 tarpusavio ryšys?

51. Komisijos teigimu, sąvoka „nustatoma“ taikoma ne tik tuomet, kai nacionalinės valdžios institucijos faktiškai įtraukė į apskaitą priklausančią mokėti sumą ir informavo skolininką (o tada priklausanči mokėti suma, kaip nuosavi ištekliai, gali būti surinkta ir pervesta), tačiau ir tuomet, kai, remiantis objektyviomis aplinkybėmis, nacionalinės valdžios institucijos turėjo priklausančią sumą įtraukti į apskaitą, bet to nepadarė.

— Ir, kalbant konkrečiau, ar Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkto ir įgyvendinančio Reglamento Nr. 2454/93 871 ir 873 straipsnių taikymas turi poveikį valstybių narių pareigoms pagal 1994 m. Sprendimą dėl nuosavų išteklių ir Reglamentą Nr. 1552/89?

52. Danijos vyriausybė, palaikoma Belgijos, Nyderlandų ir Portugalijos vyriausybių, siūlo aiškinti Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalį kitaip ir siauriau, t. y. kad Bendrijai priklausanči nuosavų išteklių suma nusta-

toma iš karto, kai ši suma įtraukiama į apskaitą pagal muitų teisės taisyklės ir gali būti informuojamas skolininkas.

dienos, kurią jie turėjo būti nustatyti¹⁸. Šis sprendimas vėliau buvo patvirtintas 1989 m. rugsėjo 21 d. Sprendimu *Komisija prieš Graikiją*¹⁹ ir 1991 m. gegužės 16 d. Sprendimu *Komisija prieš Nyderlandus*²⁰.

53. Mano nuomone, nors Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalies formuluotė gali būti aiškinama abiem šiais būdais, teisingas yra Komisijos palaikomas aiškinimas. Generalinis advokatas G. F. Mancini savo išvadoje byloje *Komisija prieš Vokietiją*¹⁷, susijusioje su panašiu Reglamento Nr. 2981/77 (kurį pakeitė Reglamentas Nr. 1552/89) aiškinimo klausimu, pažymėjo, kad nustatymas yra tik įvykis, dėl kurio atsiranda valstybių narių pareiga perduoti šiuos išteklius Komisijos dispozicijon, o ne įvykis, dėl kurio atsiranda teisė į nuosavus išteklius. Atitinkamai teisė į nuosavus išteklius atsiranda, kai įvykdomos Bendrijos teisės aktų leidėjo šiuo tikslu nustatytos sąlygos. Jeigu būtų priešingai, o teisės atsiradimas priklausytų nuo nacionalinių valdžios institucijų iniciatyvos, nuosavų išteklių įskaitymas į Bendrijos sąskaitą galėtų būti atidėliojamas arba, galėčiau pridurti, nuo tokio įskaitymo netgi galėtų būti išsisukinėjama.

54. Nors minėtoje byloje Teisingumo Teismas ir nepateikė platesnio požiūrio, kurio laikėsi generalinis advokatas, tačiau priimtas sprendimas atitiko generalinio advokato analizę. Šiame sprendime nustatyta, kad pareiga įskaityti atitinkamus mokesčius priklauso ne nuo „dienos, kurią jie buvo nustatyti, o nuo

55. Mano nuomone, ši Teismo praktika yra svarbi ir nagrinėjamai bylai. Jeigu Bendrijai priklausančios sumos būtų laikomos nustatytomis tik tuomet, kai valstybės narės įtraukia jas į apskaitą, Bendrijai nebūtų užtikrintos „kuo geresnės sąlygos“ naudotis nuosavais ištekliais. Tokiu atveju, priešingai Reglamento Nr. 1552/89 antroje konstatuojamojoje dalyje nurodytam tikslui, dėl nacionalinių valdžios institucijų klaidos arba nerūpestingumo į apskaitą neįtraukti muitai ir mokesčiai, kaip nuosavi ištekliai, negalėtų būti nustatyti.

56. Be to, toks rezultatas taip pat neatitiktų Reglamento Nr. 1552/89 sistemos. 17 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad esant tam tikroms griežtoms sąlygoms valstybės narės neprivalo perduoti Komisijos dispozicijon sumų, atitinkančių nustatytas priklausančias mokėti nuosavų išteklių sumas tik tuo atveju, jeigu dėl *force majeure* aplinkybių šios sumos nebuvo gautos ir jeigu nuodugnai įvertinus

18 — Sprendimas *Komisija prieš Vokietiją*, minėtas 11 išnašoje, 17 punktą.

19 — 1989 m. rugsėjo 21 d. Sprendimas *Komisija prieš Graikiją*, 68/88, Rink. p. 2965, 14 punktą.

20 — Minėtas 15 išnašoje, 37 ir 38 punktai.

17 — Minėta 11 išnašoje, žr. p. 1176 ir 1177.

aplinkybes paaiškėja, kad minėtų sumų nebus galima išieškoti dėl priežasčių, kurios negali būti priskirtos atitinkamai valstybei narei. Jeigu ši nuostata būtų netaikoma tuomet, kai, remiantis objektyviomis aplinkybėmis ir taikytinomis muitų teisės nuostatomis, atitinkamos valstybės narės turėjo nustatyti muitus, tačiau to nepadarė, nustatė ne visą muitų sumą arba šią sumą nustatė per vėlai, ribojantis šios nuostatos poveikis būtų visiškai paneigtas. Tačiau nėra jokios prasmės nustatyti valstybėms narėms griežtus reikalavimus dėl įsipareigojimų, atsirandančių nustačius nuosavus išteklius, įvykdymo, jeigu pati pareiga nustatyti šiuos išteklius nėra pagrįsta atitinkamomis objektyviomis teisinėmis ir faktinėmis sąlygomis.

narės savavališkų veiksmų arba netgi aplaidaus jos elgesio²².

58. Galiausiai apibūdindamas šios bylos kontekstą aš jau minėjau, kad Bendrijos finansavimo sistemą galima apibūdinti trapia pusiausvyra tarp pajamų ir išlaidų, taip pat tarp pajamų ir išlaidų komponentų. Tai, jog sistema yra lengvai sutrikdoma, reikalauja, kad valstybių narių pareigos dėl nuosavų išteklių nustatymo, surinkimo ir pervedimo būtų griežtai apibrėžtos ir jų būtų griežtai laikomasi. Šio reikalavimo neatitiktų situacija, kai dėl valstybės narės nerūpestingumo nustatant tradicinius nuosavus išteklius kilusias pasekmes paprasčiausiai turi kompensuoti visos valstybės narės per vadinamuosius „BNP išteklius“. Tokiai situacijai, neatitinkančiai bendradarbiavimo principo, kuriuo vadovaudamosi valstybės narės turi veikti viena kitos atžvilgiu, būtent ir turėtų būti užkirstas kelias griežtai aiškinant ir taikant Bendrijos taisykles.

57. Aš manau, kad tą pagrindžia Teisingumo Teismo praktika, kurioje Teisingumo Teismas nusprendė, jog tarp pareigos nustatyti skolą muitinei ir pareigos per nustatytą terminą ją kartu su atitinkamais delspinigiais, kai jie yra taikytini, įskaityti į Komisijos sąskaitą, yra neatsiejamas ryšys²¹, kuris visiškai priklauso nuo nuosavų išteklių nustatymo ir negali priklausyti nuo valstybės

59. Todėl aš darau išvadą, kad, remiantis faktinėmis bylos aplinkybėmis, Danijos valdžios institucijos pagal Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalį turėjo nustatyti 140 409,60 DKK muitų, kaip

21 — Žr. sprendimo *Komisija prieš Vokietiją* (minėtas 11 išnašoje), 11 punktą; sprendimo *Komisija prieš Graikiją* (minėtas 19 išnašoje); 17 punktą ir sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* (minėtas 15 išnašoje) 38 punktą.

22 — Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* (minėtas 15 išnašoje) 37 punktą.

Bendrijos nuosavų išteklių, sumą. Toks nerūpestingumas pats savaime jau sudaro pagal Bendrijos teisę valstybėms narėms tenkančių pareigų pažeidimą.

140 409,60 DKK Bendrijos nuosavų išteklių suma buvo klaidingai nenustatyta ir neįskaityta į Bendrijos sąskaitą. Išimtis pagal vieną iš Reglamento Nr. 1552/89 17 straipsnio 2 dalyje nurodytų pagrindų yra netaikytina, nes suma buvo neišieškota tik dėl to, kad Danijos institucijos padarė vertinimo klaidą. Taigi pagal taisykles dėl Bendrijos nuosavų išteklių Danijos vyriausybė tebeturi pareigą pervesti per klaidą nenustatytus išteklius.

D — Taisyklių dėl nuosavų išteklių ir Bendrijos muitų teisės aktų ryšys

60. Nors Danijos vyriausybė ir pripažįsta, kad jos muitinė padarė klaidą, dėl kurios muitai, kaip nuosavi ištekliai, nebuvo nustatyti, tačiau ji neigia, kad tai reiškia, jog ji tebeprivalo pervesti Komisijai išteklių, kurių ji nenustatė, sumą. Ji ginčija, kad šiuo atveju Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkto taikymas užkirto jai kelią surinkti atitinkamus muitus iš skolininko ir kad nesant Bendrijos teisėje tiesioginio teisinio pagrindo ji negali būti laikoma „atsakinga“ už jos institucijų padarytą vertinimo klaidą.

61. Mano nuomone, šis argumentas yra nepagrįstas. Jeigu, kaip nustatyta šios išvados 59 punkte, pripažįstame, kad Danijos vyriausybė netinkamai taikė Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalį, vadinasi,

62. Be to, manęs nebeįtikina tie argumentai, kuriuos Danijos vyriausybė pateikia, remdamasi tariamu ryšiu tarp nuostatų dėl nuosavų išteklių ir Bendrijos muitų teisės nuostatų. Nuostatų dėl nuosavų išteklių sistema reguliuoja teisinius Bendrijos ir valstybių narių santykius, kiek tai yra susiję su nuosavų išteklių nustatymu ir pervedimu. Bendrijos muitų teisės nuostatų sistema reguliuoja teisinius valstybių narių ir įmonių santykius, kiek tai yra susiję su importo ir eksporto muitų apskaičiavimu, apmokestinimu šiais muitais ir jų surinkimu. Nors šios dvi nuostatų sistemos yra susijusios ta prasme, kad kompetentingos nacionalinės muitinės nustatytus muitus, kaip nuosavus išteklius, turi apskaičiuoti, apmokestinti šiais muitais ir juos surinkti pagal taikytinas muitų teisės nuostatas, tačiau šis ryšys pagal savo pobūdį pirmiausia yra techninis ir funkcinis.

63. Iš esmės galimi su muitinės ir skolininko tarpusavio santykiais susiję atvejai neturi jokio poveikio pajamų iš muitų, kaip nuosavų išteklių, kurios buvo ar turėjo būti nustatytos kaip nuosavi ištekliai, judėjimui tarp Bendrijos ir valstybių narių²³. Priešingu atveju šis atitinkamų nuosavų išteklių judėjimas tarp valstybių narių ir Bendrijos priklausytų nuo administraciniam prekių judėjimo per muitinės valdymui būdingos rizikos. Būtent šios rizikos Bendrijos teisės aktų leidėjas ir siekė išvengti Reglamento Nr. 1552/89 17 straipsnio 2 dalyje išsamiai nurodydamas atvejus, kai valstybės narės neprivalo įskaityti į Komisijos sąskaitą nuosavų išteklių, kurie buvo arba turėjo būti nustatyti, sumų.

64. Pagrindinė taisyklė, kad nuosavi ištekliai yra reguliuojami baigtiniu nuostatų, išdėstytų (nagrinėjamos bylos atveju) 1994 m. Sprendime dėl nuosavų išteklių bei Reglamente Nr. 1552/89, sąrašu, gali būti netaikoma, tik jeigu pats Bendrijos teisės aktų leidėjas tiesiogiai nurodė, kad tam tikri galimi atvejai apmokestinant importo ir eksporto muitais ir juos renkant valstybių narių pareigoms pagal

taisykles dėl nuosavų išteklių turės atitinkamas pasekmes²⁴.

65. Danijos vyriausybė ir jos poziciją palai-kančios vyriausybės atsikirsdomos teigia, jog tai reikštų valstybių narių „atsakomybę“ už klaidas ir nerūpestingumą taikant muitų teisės aktus ir ypač pakenktų toms valstybėms narėms, kuriose prekybos su trečiosiomis valstybėmis lygis yra didesnis už vidutinį. Mano nuomone, šis argumentas yra nepagrįstas ne tik dėl to, kad, kaip jau minėta šios išvados 47 punkte, yra neteisinga vartoti sąvoką „atsakomybė“, bet ir dėl kitų priežasčių. Pagal 1994 m. Sprendimo dėl nuosavų išteklių 2 straipsnio 3 dalį valstybės narės pasilieka 10 % surinktų tradicinių nuosavų išteklių sumų²⁵, todėl panašiai samprotaujant galima teigti, kad valstybės narės, kurios, kaip teigiama, patiria neproporcingai didelę riziką, taip pat gauna neproporcingai dideles pajamas. Šis argumentas taip pat yra keistokas, nes galiausiai jis reiškia, jog ši rizika paprasčiausiai perleidžiama Bendrijai ir netiesiogiai kitoms valstybėms narėms, kurios dėl tam tikrų valstybių narių administracinių

24 — Šią pagrindinę taisyklę, atribojančią nuosavų išteklių sritį nuo muitų teisės aktų srities, taip pat galima išvesti iš Teisingumo Teismo praktikos. Žr., *inter alia*, 1999 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *De Haan*, C-61/98, Rink. p. I-5003, 34 ir 35 punktus ir 2002 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *SPKR*, C-112/01, Rink. p. I-10655, 34 punktą.

25 — Šiuo metu 25 %. Žr. 2000 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimo 2000/597/EB, Euratomas, dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 253, p. 42) (2000 m. Sprendimas dėl nuosavų išteklių) 2 straipsnio 3 dalį.

23 — Žr. sprendimą *Pretore di Cento* (minėtas 14 išnašoje) 4–6 punktai.

institucijų nerūpestingumo taikant muitų teisės taisykles patiria finansines pasekmes. Trumpai tariant, šios valstybės narės siekia gauti pelno neprisiimdamos įsipareigojimų.

E — *Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo pareigoms pagal nuostatas dėl nuosavų išteklių poveikis*

66. Danijos vyriausybė teigia, kad nagrinėjamoje byloje dėl to, jog yra taikomas Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktas bei įgyvendinančio Reglamento Nr. 2454/93 871 ir 873 straipsniai, importo muitai, kuriuos muitinė turėjo apskaičiuoti, nebegali būti apskaičiuoti arba surinkti. Todėl Komisijos nurodyta Teisingumo Teismo praktika, t. y. 1986 m. kovo 20 d. Sprendimas *Komisija prieš Vokietiją*²⁶, 1989 m. rugsėjo 21 d. Sprendimas *Komisija prieš Graikiją*²⁷ ir 1991 m. gegužės 16 d. Sprendimas *Komisija prieš Nyderlandus*²⁸, nagrinėjamam atvejui netaikytina. Be to, pagal įgyvendinančio Reglamento Nr. 2454/93 871 ir 873 straipsniuose nustatytą tvarką Komisija tiesiogiai leido taikyti Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktą. Taigi savaime suprantama, kad šiomis aplinkybėmis Komisija taip pat žinojo ir apie tokio taikymo pasekmes nustatant ir pervedant nuosavus išteklius.

67. Yra aišku, kad nagrinėjamoje byloje Danijos vyriausybė turėjo nustatyti ir surinkti 140 409,60 DKK skolos muitinei sumą ir kad dėl kompetentingų Danijos institucijų veiksmų turėjo būti pritaikytas Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktas, pagal kurį muitų sumos nebegalima surinkti, todėl teliaka išsiaiškinti, ar, kalbant apie pirmiau minėtos nuostatos taikymą, Muitinės kodeksas arba jį įgyvendinančios nuostatos atleidžia Danijos vyriausybę nuo pareigos pervedti Komisijai muitus, kuriuos ji turėjo nustatyti kaip nuosavus išteklius.

68. Atsakymą į šį klausimą pradėsiu pastebėdamas, kad nėra jokio bendro teisinio pagrindo teigti, jog muitai, kurie turėjo būti nustatyti kaip nuosavi ištekliai, neturėjo būti pervedti Komisijai. Šios išvados 53–57 punktuose aptarta Teisingumo Teismo praktika yra susijusi su atvejais, kai atitinkamos valstybės narės laiku nenustatė mokesčių ar muitų. Šiose bylose pavėluotas pareigų pagal Bendrijos teisės nuostatas dėl nuosavų išteklių įvykdymas reiškė, kad atitinkami nuosavi ištekliai kartu su atitinkamais delpiniginiais vis tiek turi būti sumokėti. Tarp valstybės narės savavališko arba nerūpestingo elgesio, dėl kurio vėluojama muitus surinkti, ir panašaus elgesio, dėl kurio muitai teisiškai nebegali būti surinkti, nėra jokio esminio skirtumo. Abiem atvejais atitinkama valstybė

26 — Minėtas 11 išnašoje.

27 — Minėtas 19 išnašoje.

28 — Minėtas 15 išnašoje.

narė turi užtikrinti, kad būtų pasiektas taisyklėmis dėl nuosavų išteklių siekiamas rezultatas, o būtent kad būtų įskaityti į sąskaitą nuosavi ištekliai, kuriuos valstybė narė turėjo nustatyti.

pagrįsti valstybių narių atleidimo nuo pareigų pagal taisykles dėl nuosavų išteklių, kai yra taikomas Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktas.

69. Pats atsakymas į klausimą yra paprastas. Nei Muitinės kodekse, nei įgyvendinančiame Reglamente Nr. 2454/93 nėra nuostatų, tiesiogiai nustatančių, kad valstybės narės, dėl Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo negalinčios iš skolininko surinkti priklausančių mokėti sumų, kurias jos turėjo nustatyti kaip nuosavus išteklius, turėtų būti atleidžiamos nuo pareigos pervesti atitinkamas sumas Komisijai.

72. Pirmiausia, šios nuostatos Komisijai nesuteikia tokios kompetencijos. Antra, jeigu Komisijai būtų suteikta tokia kompetencija, tai būtų nepagrįsta, nes tokiu atveju Komisija turėtų vertinti skolininko teisėtų lūkesčių apsaugos principą, atsižvelgdama į galimas pasekmes Bendrijos finansams. Trečia, Komisijos dalyvavimas nagrinėjamoje procedūroje yra susijęs su Komisijos pareigomis užtikrinant lygybę taikant Bendrijos muitų teisę bei vienodą šios teisės taikymą, o ne su Komisijos pareigomis prižiūrint taisyklių dėl nuosavų išteklių laikymąsi.

70. Todėl tai, kad Danijos Karalystė tinkamai neįvykdė įsipareigojimų pagal 1994 m. Sprendimą dėl nuosavų išteklių bei Reglamentą Nr. 1552/89, reiškia, jog ji tebeturi pervesti Komisijai 140 409,60 DKK sumą ir atitinkamus delspinigius.

F — *Išlaidos*

71. Baigdamas taip pat pažymėčiau, kad tuo, jog Komisija dalyvauja įgyvendinančio Reglamento Nr. 2454/93 871 ir 873 straipsniuose nustatytoje procedūroje, taip pat negalima

73. Kadangi, mano nuomone, Komisijos ieškinys yra tenkintinas, visiškai pagrįsta, kad Danijos Karalystei turi būti nurodyta padengti bylinėjimosi išlaidas.

VI — Išvada

74. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, aš siūlau, kad Teisingumo Teismas:

1. Pripažintų, kad Komisijos ieškinys yra priimtinas.
2. Pripažintų, jog Danijos Karalystė, tinkamai nenustačiusi 140 409,60 DKK importo muitų, kaip nuosavų išteklių, sumos ir neperdavusi jos bei nuo 1999 m. gruodžio 20 d. skaičiuojamų atitinkamų delspinigių Komisijai, neįvykdė įsipareigojimų pagal Bendrijos teisę, o būtent pagal 1994 m. spalio 31 d. Tarybos sprendimo 94/728/EB, Euratomas, dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos 2 ir 8 straipsnius ir 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EEB, Euratomas) Nr. 1552/89, įgyvendinančio Sprendimą 88/376/EEB, Euratomas, dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos 2 straipsnio 1 dalį.
3. Nurodytų Danijos Karalystei padengti bylinėjimosi išlaidas.